

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOL

Majandusteaduskond

Karl Biltse

Kulu-maht-kasumi analüüs KB Auto Eesti OÜ näitel

Bakalaureusetöö

Õppekava ärindus, peeriala ärirahandus

Juhendaja: Ilzija Ahmet, PhD

Tallinn 2024

LÜHIKOKKUVÕTE

Bakalaureusetöö uurimisobjektiks on võetud ettevõtte KB Auto Eesti OÜ, mis ühtlasi kuulub töö autorile. 2023. majandusaasta aruanne näitab, et ettevõtte käibekasv on peatunud ja kasumimarginaal on suures languses. Kõik see viitab, et ettevõtte on jõudnud küpsuse staadiumi, aga samas sunnivad langenud majandustulemused autorit olukorda analüüsima ja lahendusi otsima.

Uurimisobjektiks on võetud KB Auto Eesti OÜ, milles viiakse läbi kulu-maht-kasumi analüüs ning modelleeritakse aegridade toel üld- ja otsekulu ühikule. Eesmärk on analüüsida ühikukulu ettevõtte viimasel 14 majandusaastal, jälgida trende ja prognoosida tulevikku. Ühikukulu sisaldab üld- ja otsekulu ehk ettevõtte kogukulu ühikule mis antud ettevõtte keskmiselt kulutab ühele rasketehnika tootele kogu teekonnal ostust müüginini. Prognoositakse ka üld- ja otsekulu 2023. aasta neljal kvartalil ning tulemusi võrreldakse tegelikkusega; lisaks leitakse optimaalne aastas müüdavate ühikute kogus.

Kulu-maht-kasumi analüüs (*Cost-Volum-Profit Analysis*) koosneb tulu, kogukulu ja kasumi omavahelisest suhtest ning annab võimaluse leida müüginimahu tase, millest alates ettevõtte kas töötab kasumlikult või kahjumlikult.

Kasum on peegeldus erinevate kulutegurite ja müüginimahu koosmõjust. Kasuminäitajad on juhtkonna suurim mure, kuid pidev müüginimahu muutumine teeb kasumlikkuse analüüsimise raskemaks. Oskus hinnata ratsionaalselt kulude, mahu ja kasumi seoseid on juhtkonna suurim vara (Okoye *et al.*, 2006).

Kuluarvestussüsteemi loomisel on oluline mõelda sellele, millist infot vajatakse ja kuidas kulud erinevates olukordades käituvad. Õige kuluarvestus aitab ettevõtetel paremini mõista oma kulustruktuuri, teha informeeritud otsuseid ning tagada äritegevuse tõhus majandamine.

Andmeanalüüsiks on olemas erinevaid meetodeid. Üheks võimaluseks on teha seda läbi aegridade analüüsi, et avastada seoseid, välja lugeda mustreid ja leida võimalikud lahendused. Aegridade abil kulusid analüüsides saame hinnata objektiivselt minevikku, näha trende ja prognoosida tulevikku.

Aegridade mudelid on kasulikud olukordades, kus struktuurimudel ei pruugi olla sobiv või kättesaadav. Neid kasutatakse sageli aja jooksul kogutud andmete analüüsimiseks ja prognoosimiseks, eriti juhtudel, kus puuduvad selged teoreetilised mudelid muutuja dünaamika mõistmiseks (Brooks, 2014, lk 270).

Võtmesõnad: kulu-maht-kasumi (KMK) analüüs; ARMA ja aegread; kasumilävi; sihtkasum